

१. संवाद, विसंवाद

लेखिका- शांता शेळके

1.

प्र. १) आकृती पूर्ण करा.

१) प्रस्तुत पाठात काय प्रतिपादन केलेले आहे ?

प्रस्तुत पाठात केलेले प्रतिपादन

२) शब्देविण संवादिजे या अवस्थेप्रत कोण जाऊ शकते ?

शब्देविण संवादिजे या अवस्थेप्रत जाणारी व्यक्तिमत्व

--	--	--

३) वृद्ध जोडप्यांची मनं कशी मिळून जुळून गेलेली असतात ?

प्र. २) रिकाम्या जागा भरा.

१) एक तासभर शब्दही न बोलता संवादाचा आनंद मनसोक्त लुटणारे हे विद्वान म्हणजे _____ या संकल्पनेची _____ म्हटली पाहिजे.

२) इथे मनानेच एक _____ चालू असते.

प्र. ३) खालील विधान सत्य की असत्य ते सांगा.

१. इथे मनाचेच एक बिनतारी तारायंत्र चालू असते. -

२. एकाने जो निर्णय घ्यावा तो दुसऱ्याच्या मनाला आधीच उमगलेला -

प्र. ४) खालील वाक्यप्रचारांचा अर्थ सांगून वाक्यात उपयोग करा.

१. अवाक्षर न बोलणे -

२. हर्षभरित होणे -

प्र.५) पुढील सामासिक शब्दांचा विग्रह करून समासाचे नाव लिहा.

१. संवादविसंवाद - -

२. गुरुशिष्य -

प्र.६) लेखननियमांनुसार अचूक शब्द निवडा.

१. बीनतारी/बीनतारि/बिनतारी -

२. हर्षभरित/हर्शभरित/हर्शभरीत -

प्र.७) खालील वाक्ये लेखननियमांनुसार लिहा.

१. एकमेकांशि अवाक्षरहि बोलले नाहित.

२. अनेक वर्षे एकत्र संसार केलेली काही वृद्ध जोडपी बघावीत.

प्र.८) खालील वाक्ये कंसातील सूचनेप्रमाणे लिहा.

१. वेळ मजेत गेला. (उद्गारवाचक करा)

२. एक तासभर शब्दही न बोलता संवादाचा आनंद मनसोक्त लुटावा. (आज्ञार्थी करा)

प्र. ९) समानार्थी शब्द लिहा

१. विद्वान -

२. अवाक्षर -

३. हर्षभरित -

४. अध्यात्म -

प्र.१०) विरुद्धार्थी शब्द लिहा.

१. शांत ×

२. वृद्ध ×

2.

प्र. १) आकृती पूर्ण करा.

१) आपल्याला कशाप्रकारचे बोलणे हवे असते ?

आपल्याला हवे असलेले बोलणे

२) आपल्या मतभेदाचे विषय आपण शिताफीने का टाळतो ?

३) व्यक्ती तितक्या प्रकृती याच अर्थाची दुसरी कोणती म्हण इथे सांगितली आहे ?

प्र. २) रिकाम्या जागा भरा.

१) व्यक्ती तितक्या _____ अशी म्हण आहे.

२) गैरसमज तर असे आणि इतक्या क्षुल्लक कारणांमुळे होतात, की ते कसे _____ हे समजतच नाही.

प्र. ३) खालील विधान सत्य की असत्य ते सांगा.

१. त्या मानाने बिल कमी होते. -

२. सध्या माझी परिस्थिती जरा बिकट आहे. -

प्र. ४) खालील वाक्यचारांचा अर्थ सांगून वाक्यात उपयोग करा.

१. शिताफीने टाळणे -

२. मन दुखावले जाणे -

प्र. ५) खालील सामासिक शब्दांचा विग्रह करून समासाचे नाव लिहा.

१. आग्रहदुराग्रह - आग्रह किंवा दुराग्रह -

प्र. ६) लेखननियमांनुसार अचूक शब्द निवडा.

१. मैत्रिणाची/मैत्रिणीचा/मैत्रीणीचि -

२. मर्जी/मरजी/मर्जि -

प्र. ७) खालील वाक्ये लेखननियमांनुसार लिहा.

१. मी किती समजुत घातली, अर्जवे केली.

प्र.८) खालील वाक्ये कंसातील सूचनेनुसार लिहा.

१. तेवढयानेच मैत्रिणीची मर्जी गेली. (प्रश्नार्थी करा.)
२. क्षमा मागितली. (आज्ञार्थी करा)

प्र. ९) समानार्थी शब्द लिहा.

१. प्रकृती →
२. शिताफीने →
३. क्षुल्लक →
४. गैरसमज →

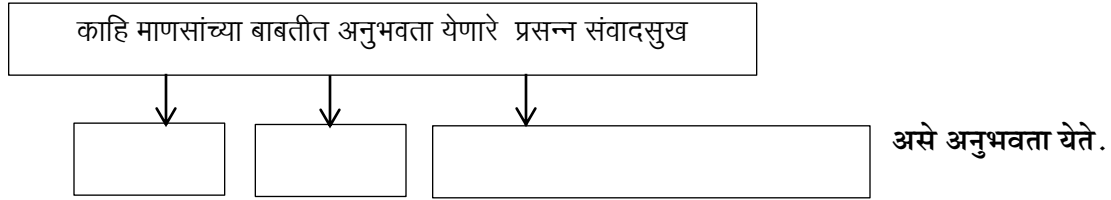
प्र. १०) विरुद्धार्थी शब्द लिहा.

१. जवळीक ×
२. स्वाभिमान ×

3.

प्र. १) आकृती पूर्ण करा.

1) काहि माणसांच्या बाबतीत कसे प्रसन्न संवादसुख अनुभवता येते?

प्र. २) योग्य पर्याय निवडून वाक्य पुन्हा लिहा.

१. सध्या माझी परिस्थिती जरा बिकट आहे खरे , पण म्हणून काय जेवणाचं बिलंही मला परवडणार नाही का ?

१. इतकं दुःख अजून तरी मला झालेलं नाही.
२. इतकं दारिद्र्य अजून तरी मला आलेलं नाही.
३. इतकेही माझ्या जवळचे पैसे अजून संपलेले नाहीत.

→ सध्या माझी परिस्थिती जरा बिकट आहे खरे , पण म्हणून काय जेवणाचं बिलंही मला परवडणार नाही का ?

प्र. ३) खालील वाक्यप्रचाराचा अर्थ लिहा.

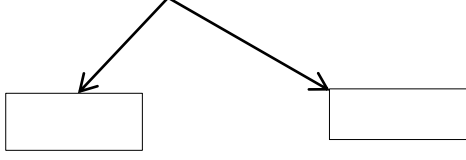
१. मर्जी गेली -

२. स्तंभित होणे -

प्र.४ कोण कोणास म्हणाले ?

१.

अगं, ! पैसे तू दिलेस काय, मी दिले काय सारखंच की.

प्र.५) लेखननियमांनुसार अचूक शब्द निवडा.

१. अर्जव -

२. स्तंभीत -

प्र.६) खालील वाक्ये कंसातील सूचनेप्रमाणे लिहा.

१. केवढं बिल केलंय ? (विधानार्थी करा.)

२. मी खूप समजूत घातली. (प्रश्नार्थी लिहा.)

प्र. ७) समानार्थी शब्द लिहा.

१. दारिक्रय →

२. अढी →

३. स्तंभित →

४. विपर्यास →

प्र.८) विरुद्धार्थी शब्द लिहा.

१. बिकट ×

२. मर्जी ×

4.

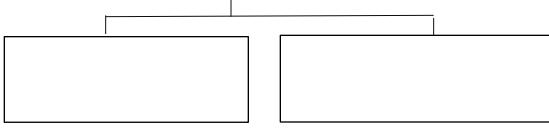
प्र. १) आकृती पूर्ण करा.

१) प्रवासातला एकमेकांशी होणारा संवाद कसा असतो ?

प्रवासातला एकमेकांशी होणाऱ्या संवादाचे स्वरूप

२) प्रवासात गप्पा का अधिक रंगतात ?

तितक्या गप्पा अधिक रंगतात.

प्र.२ रिकाम्या जागा भरा.

१. पुढ्यातले माणूस कोण आहे आपल्याला ठाऊक नसते आणि आपण कोण आहोत याची त्याला _____ नसते.
२. प्रवासात माणसे किती _____ बोलतात.

प्र.३ खालील विधान सत्य की असत्य ते सांगा.

१. जितके व्यक्तिविषयक संदर्भाचे, तपशिलाचे ज्ञान पूर्ण, तितक्या गप्पा अधिक रंगतात. -
२. परक्या माणसाजवळ आपण जेवढे मोकळे होतो, तेवढे जवळच्या माणसापाशी होऊ शकत नाही. -

प्र.४ समानार्थी शब्द लिहा.

१. उपद्रव -
२. जुजबी -

प्र.५ विरुद्धार्थी शब्द लिहा.

१. आशा ×
२. संवाद ×

प्र.६ खालील सामासिक शब्दांचा विग्रह करून समास ओळखा.

१. नावगाव - नाव, गाव वगैरे -

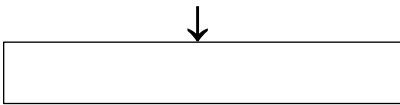
प्र.७ खालील वाक्ये कंसातील सूचनेप्रमाणे लिहा.

१. प्रवासात माणसे भरभरून बोलतात. (उद्गारवाचक करा.)

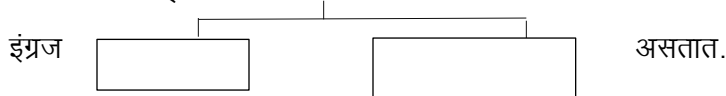
5.

प्र. १) आकृती पूर्ण करा.

१) लडनमध्ये कुठे हिंडता हिंडता पाय दुखू लागले ?

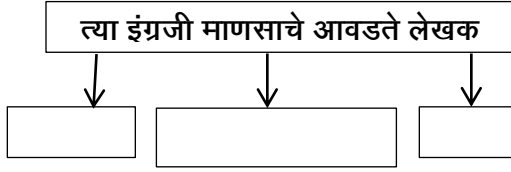

१) इंग्रज लोकांबद्दल काय ऐकले आहे ?

असतात.

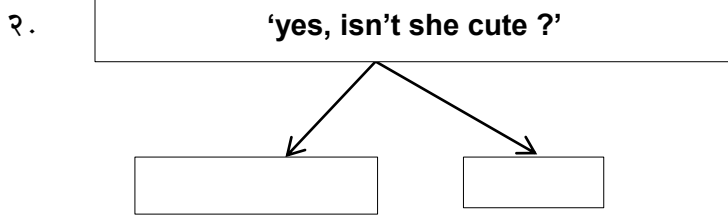
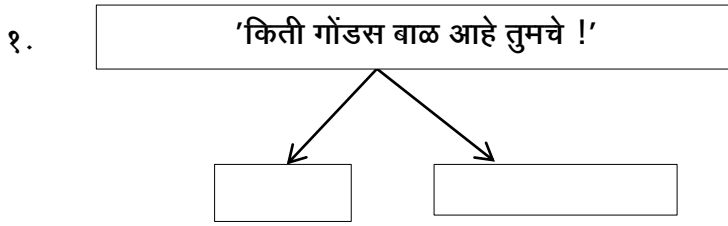
२) त्या इंग्रजी माणसाचे आवडते लेखक कोण होते ?

प्र.२ रिकाम्या जागा भरा.

१. माझ्या पोशाखावरून माझे _____ त्याने ओळखले असावे.
२. अमेरिकेत एका ठिकाणी _____ एक अमेरिकन तरुणी भेटली.

प्र.३ कोण, कोणास म्हणाले ?

प्र.४ खालील विधान सत्य की असत्य ते सांगा.

१. माझ्या पोशाखावरून माझे भारतीयत्व त्याने ओळखले असावे. - □
२. निरोप घेताना मन खरोखरच चुटपुटले. - □

प्र.५ खालील वाक्यचारांचा अर्थ सांगून वाक्यात उपयोग करा.

१. सूर जुळणे - □
-

प्र. ६) समानार्थी शब्द लिहा.

१. हृदय → □

२. क्षणिक → □

प्र. ७) विरुद्धार्थी शब्द लिहा.

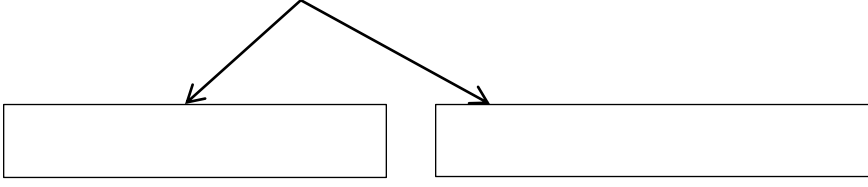
१. परदेश × □

२. परिचीत × □

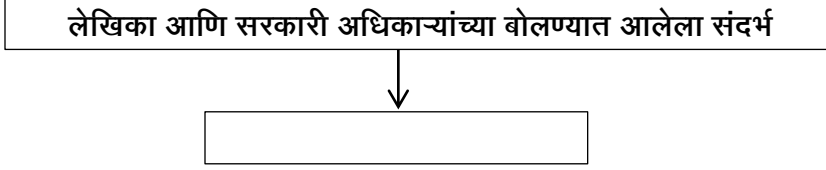
6.

प्र. १) आकृती पूर्ण करा.

१) दोन अबोल माणसे एकत्र कशी येतात ?

२) लेखिका आणि सरकारी अधिकाऱ्यांच्या बोलण्यात कोणाविषयीचा संदर्भ आला ?

प्र. २ मित्र, मंडळीशी, जवळच्या माणसांशी होणारा संवाद हा 'मोकळा संवाद' का असू शकत नाही, तुमच्या शब्दांत सांगा.

प्र. ३ रिक्त्या जागा भरा.

१) त्या कविता एकमेकांना ऐकवताना ते _____ कसे गेले कळलेही नाही.

२) एकदा पब्लिक सर्व्हिस कमिशनच्या परीक्षेला _____ म्हणून मी गेले होते.

प्र. ४ समानार्थी शब्द लिहा.

१. औपचारिक -

२. मुखोद्गत -

३. गर्क →

४. मुकाट →

प्र. ५ विरुद्धार्थी शब्द लिहा.

१. औपचारिक ×

२. मुकाट ×

प्र. ६ लेखननियमानुसार अचूक शब्द निवडा.

१. पब्लिक/पब्लीक/पब्लिक -

२. रविकिरण/रवीकीरण/रविकीरण -

प्र. ७ खालील वाक्ये कंसातील सूचनेप्रमाणे लिहा.

१. तसे आम्ही फार परिचयाचे नव्हतो. (प्रश्नार्थी करा.)

२. कविता चढाओढीने एकमेकांना ऐकविल्या. (आज्ञार्थी करा)
